

KLIIMAMINISTEERIUM

Ülle Madise
Õiguskantsleri Kantselei

Teie 29.12.2023 nr 6-3/231630/2306667

Meie 23.02.2024 nr 20-3/23/6180-2

Vastus selgitustaotlusele

Austatud õiguskantsler

Vastuseks Teie pöördumisele, milles palute kaaluda majandus- ja taristuministri 03.03.2023. a määruse nr 13 „Korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused“ lisa (edaspidi nimetatud lisa) punkti 3.1, mille kohaselt pakkujal tuleb esitada kuni kolme ostuteate avaldamisele eelneva aasta netokäive, muutmist, selgitame järgmist.

Määruse seletuskirja kohaselt võib pakkuja käivet küsida kuni kolme viimase majandusaasta kohta, st võib küsida ka ühe või kahe majandusaasta kohta, kuid käivet peab alati küsima. Nõude seadmisel peab arvestama, et aastane käibenõue ei või olla suurem, kui sõlmitava lepingu kahekordne eeldatav maksumus. Pakkuja käivet on võimalik kontrollida äriregistrist võttes välja vastava majandusaasta aruande. Kui pakkuja majandusaasta aruanne ei ole äriregistris kättesaadav, tuleb pakkujal tõendada oma käivet muus kirjalikus vormis, esitades ka õigusaktidest tuleneva ja pakkujast sõltumatu põhjuse, millest tulenevalt ei ole majandusaasta aruanne äriregistris avaldatud. Eeltoodust tulenevalt on lisa loodud eeldus, et toetuse saaja valib ise, kas ta küsib ühe, kahe või kolme aasta majandusaasta käivet, kuid vastav nõue tuleb sätestada sõnaselgelt ja üheselt arusaadavalt - kui toetuse saaja soovib küsida netokäivet vaid ühe majandusaasta kohta, tuleb seda selliselt ka sõnastada.

Juhul, kui küsitakse käibeinfot lubatud maksimumini ja pakkumust soovib esitada alustav ettevõtja, tuleb juhendada lisa punktist 1.4, mille kohaselt on pakkujal lubatud kvalifitseerimisnõuetele vastavust tõendada ka teise isiku vahenditele tuginedes lähtudes riigihangete seaduse (RHS) §-s 103 sätestatust. Sellisel juhul peab koos pakkumusega olema esitatud teise isiku nõusolek oma vahenditele tuginemiseks ning selgitus, millises osas vastav isik lepingu täitmises osaleb.

Lisa punkti 1.8. kohaselt võivad ettevõtjad esitada pakkumuse ka ühiselt. Sellisel juhul nimetatakse lepingu sõlmimise ja täitmise seotud toimingute tegemiseks volitatud esindaja; spetsiaalse juriidilise isiku moodustamist või muus õiguslikus vormis ühinemist toetuse saaja nõuda ei saa. Ühispakkujad võivad oma majandusliku ja finantsseisundi ning tehnilise ja kutsealase pädevuse tõendamiseks tugineda teiste ühispakkujate vahenditele vastavalt lisa

punktile 1.4. Kõik ühise pakkumuse esitanud pakkujad vastutavad lepingu täitmise eest kogu lepingu perioodi jooksul solidaarselt.

Seega saab pakkuja tugineda nii teise isiku andmetele kui esitada ühispakkumuse, mis tagab uute alustavate ettevõtjate rekonstrueerimisostudel osalemise. Ühtlasi on tagatud toetuse saajale kindlus, et mahuka ehituslepingu osapooleks on ettevõtja, kellel on konkreetsetes majandustegevuses osalemise kogemus ning krediidi- või finantseerimisasutuse valmisolek projekti omaosaluse rahastamiseks.

Siiski, tulenevalt Teie pöördumises väljendatud seisukohast, tuginedes RHS § 100 lõike 1 punktis 4 sätestatule ja olles olukorda kaalunud, oleme valmis lisa täpsustama tagamaks selle varasemast suurem selgus. Konkreetsemalt näeme, et ettevõtja, kui ta ei tugine teise isiku andmetele ega esita ühispakkumust, peab täitma käibenõude minimaalselt ühe majandusaasta kohta enne ostumenetluse avamist. Selliselt on tagatud võimalus ka ettevõtjatele, kes ei saa või ei soovi tugineda teise isiku andmetele ega esita ühispakkumust, ostumenetluses osaleda, kuid ühtlasi on tagatud ka see, et eduka pakkumuse korral on see ettevõtja ka piisavalt usaldusväärne, olles vähemalt minimaalse aja, s.o ühe majandusaasta valdkonnas tegutsenud, enne kui asub edukaks osutumise korral korteriühistule korterelamu rekonstrueerimistööd tegema. Eduka pakkuja sobivust ja temaga seotud võimalikke riske hindab ka krediidi- või finantseerimisasutus enne toetuse saajast korteriühistule renoveerimislaenu, mis on vajalik omafinantseeringu katteks, väljastamist. Siinkohal oleme vastava seisukoha kujundamisel arvestanud nii RHS § 100 lõike 1 punktis 4 kui lõikes 3 toodut, milles käsitletakse minimaalset aastakäivet sõltuvalt ettevõtte asutamise või äritegevuse alguse ajast, kui nõuda võib kuni kolme aastast netokäivet.

Kliimaministeerium on algatanud kõnealuse määruse muutmise. Eelnõuga hõlmame ka eelkirjeldatud muudatuse. Määruse muutmise ajakava kohaselt on muudatused kavandatud jõustuma 2024. aasta I poolaastal; toetuse taotluste vastuvõtt (taas)avatakse muudetud tingimustel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristen Michal
kliimaminister

Kaie Kunst, 625 6366
kaie.kunst@kliimaministeerium.ee